

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterskopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalnega gromovnika jeza in strah.

V dveh člankih, v soboto in v ponedeljek, so bile otrobe, ki jih je dr. Šusteršič prodajal na shodu v Ribnici, korenito pojasnjene. Ravno tako širokoustni, kakor praznoglavi dr. Šusteršič jo je skupil, da bo pomnil, kajti v teh člankih je bilo temeljito in prepričevalno dokazano njegovo politično šarlatanstvo.

V svojem ribniškem govoru pa je dr. Šusteršič povedal še nekaj reči, ki sicer niso važne niti pomembne, ki pa zaslužijo, da se pri njih nekoliko pomudimo, ker so značilne za klerikalno stranko.

Ves Šusteršičev govor je prešinjen nekega srda. Govoril je jezno — a vzrok tej jezi je cesarska naredba, s katero se dovoljuje pobiranje deželnih naklad tudi za leto 1903 in s katero so bile pokopane vse nadeje klerikalne stranke na zmago njihove obstrukcije.

Dne 30. decembra leta 1901. je sklenil deželni zbor:

»V pokritje primankljajev pri deželnem zakladu, naj se pobirajo od 1. januarja leta 1902. do onega časa, ko se deželni proračun za leto 1902. končno veljavno določi, sledeče deželne naklade i. t. d.

S tem sklepom, je deželni odbor dobil pooblastilo, pobirati deželne naklade, dokler ne bo proračun za l. 1902. končno veljavno določen. Mi smo ta sklep tolmačili tako, da je v njem obsežno pooblastilo neomejeno, dokler se definitivni proračun ne odobri. Tega mnenja so bili tudi klerikalci sami. Ker pa so sprevideli, da bi deželni odbor vsled tega lahko celih šest let vodil deželno upravo brez deželnega zbora in bi torej njihova obstrukcija popolnoma v vođo padla, so nakrat začeli gorenji sklep drugače tolmačiti. Rekli so, da

je s tem sklepom deželni odbor samo do konca l. 1902. pooblaščen, pobirati doklade. Ker ima to tolmačenje vsled besedila deželnozborskega sklepa mnogo zase, so klerikalci trdno upali, da bo dežela deželnozborska večina in vlada koncem decembra primorani, pred klerikalno obstrukcijo kapitulirati.

Prevarili pa so se kruto. Dr. Šusteršičevi računi so bili napačni. Ni prišlo do kapitulacije, pač pa je izšla cesarska naredba, s katero se deželni odbor pooblašča pobirati tudi l. 1903. vse deželne naklade. In ker taka naredba lahko vsako leto izide, so klerikalci zopet tam, kjer so bili prej, ker je sedaj zopet mogoče celih šest let vladati, ne da bi se sklical deželni zbor.

To pa je nekaj, česar se po vsi pravici klerikalna stranka boji, zakaj, če bi šest let izostajale deželne podpore, če bi cestni odbori šest let ne mogli pobirati doklad in bi vsled tega ceste razpadle — potem bi se znalo zgoditi, da bi oškodovani kmetje s poleni šli nad svoje zapeljivce in z biči napodili dr. Šusteršiča in njegove tovariše.

Zato pa se je dr. Šusteršič na ribniškem shodu v divjo jezo zaganjal v omenjeno cesarsko naredbo. In ker je naravno, da je ta cesarska naredba marsikomu odprla oči ter marsikoga prepričala, kako brezupna in bedasta je klerikalna obstrukcija, je dr. Šusteršič posegel po najsmušenejšem sredstvu, da bi kolikor možno izbrisal vtis te cesarske naredbe. Možiček je z velikim patosom oznanjal, da ta cesarska naredba ni — zakonita. Oj, ti ljuba ribniška nedolžnost, ki se daš pitati s takimi otrobi! Provizorično pobiranje deželnih naklad se že od nekdaj dovoljuje s cesarskimi naredbami. Takih naredb je bilo izdanih že na tucate in niti najslav-

nejšim pravnikom ni prišlo na misel, dvomiti o njih zakonitosti. Kakor se pomaga državi, če državni zbor ne dovoli proračuna, tako se pomaga tudi deželi in pomagalo se ji bo tudi v naprej, ker se deželna uprava ne sme niti za dan ustaviti. Če deželni zbor neče, ali vsled obstrukcije ne more storiti svoje dolžnosti, potem ne preostane drugega nič, kakor poseči po izrednih sredstvih.

Sicer pa, če je dr. Šusteršič tako prepričan, da je cesarska naredba nezakonita, zakaj ne svetuje svojim pristašem, naj deželni naklad ne plačajo? Nezakonitih doklad ni nihče dolžan plačati! Toda dr. Šusteršič ni pozval klerikalcev, naj doklad ne plačajo in jih tudi ne bo, ker ve, da bi s tem le svoje pristaše spravil v nesrečo, ker dobro ve, da je cesarska naredba popolnoma zakonita. Dvomil je o zakonitosti te naredbe, samo da prikrije silni fiasko svoje obstrukcije.

Poraz te obstrukcije je tudi v resnici vprav strašen in Šusteršič je moral napeti vse sile, da je svojim pristašem delal pogum. Kako ponosni so bili klerikalci začetkom obstrukcije na svoje poslance! Sedaj pa jih je že obšel pravi »Katzenjammer«, ker na svojih telesih čutijo posledice obstrukcije, tako bridko, da so se že začeli puntati. Na vso moč, z največjim bombastom je delal dr. Šusteršič svojim pristašem korajžo, in jim hvalil obstrukcijo — a kaj zaležejo te besede, ko pa revoltirajo njegovi somišljeniki, kakor se kaže v Metliki, kjer hoče klerikalni cestni odbor odstopiti, ker vsled obstrukcije ne more izpolnjevati svojih nalog in se boji klerikalnega kmeta!

Pa tudi v vodstvu klerikalne stranke mora hudo vreti. Sicer je dr. Šusteršič na ribniškem shodu zatrjeval, da vlada v klerikalnih vrstah »vzorna sloga«, ali ta sloga mora biti že preklicano klavrna, ker

se je Šusteršiču zdelo potrebno na istem shodu klicati: »Kdor ne more prenesti našega nastopa, ta naj odloži mandat in ljudstvo si bo izbralo drugega zastopnika. Če bi bila sloga med klerikalci vzorna, bi Šusteršiču pač ne bilo treba, dajati take migljaje s polenom svojim poslanskim tovarišem. Če se iz kake stranke že javno začne tako streljati na lastne poslance, potem morajo biti razmere že skrajno napete, potem mora »vzorna sloga« že pokati na vseh koncih.

In do tega tudi pride, kajti narod na deželi je presiromašen in preveč potreben deželnega zbora, da bi mogel dolgo prenašati gospodarsko škodo, ki mu jo povzroča klerikalna obstrukcija. Naj klerikalci le še nekaj časa nadaljujejo obstrukcijo, in videli bodo, kako jim zagode kmetijski narod. Konj je prenašal, da ga je Ribničan stradati učil, toliko časa je to prenašal, da je poginil, katoliški Ribničan dr. Šusteršič pa se prepriča, da kranjski kmet nima toliko potrpežljivosti, kakor oni konj.

25letnica srbske neodvisnosti.

Dne 11. t. m. se je praznovalo na najslajnejši način zavzetje mesta Niša, sedanje druge prestolnice Srbije. Tedaj Milan še knez se je po padu Plevne ohrabil, napovedal Turkom vojsko, prestopil dosežano mejo, si osvojil Niš ter prodiral dalje proti Mitrovici. Faktično so tedaj ruske zmagale odločile usodo Srbije in evropske vlade so pri sklepanju mirovnih pogojev proglasile Srbijo za neodvisno ter ji razširile nekoliko meje. Meseca novembra 1879. se je srbska skupščina privikrat sestala v Nišu, kjer še redno dandanes zboruje.

Rusija si je svesta takratne svoje odločilne vloge, a tudi Srbija ji to

hvaležno priznava. To se je pokazalo na posebno pristrani način pri ravnanju završeni slavnosti v Nišu. Car Nikolaj II. je poslal kralju Aleksandru nastopno brzojavko v Niš: »Povodom pomenljive 25letnice osvoboditve trdnjave in mesta Niša, pri kateri priliki so se srbske oborožene sile pokrile z najsijajnejšimi uspehi v rusko-turški vojni od leta 1877. in 1878., mi je zelo prijetno izraziti Vašemu Veličanstvu svoje najodkritosrčnejše čestitke za nadaljni proevit srbske armade, ki naj bi služila mirnemu razvoju in napredku. Rusiji sorodnemu srbskemu narodu«.

Kralj Aleksander je brzojavno odgovoril: »Globoko ganjen vsled srčne čestitke, ki mi jo je poslalo Vaše Veličanstvo povodom slavljenja današnjega zvišenega dneva, se požurim Vašemu Veličanstvu izreči svojo najtoplejšo zahvalo za krasne želje, ki jih prinaša Vaše Veličanstvo moji dragi armadi in mojemu narodu. Istočasno zagotavljam Vaše Veličanstvo, da gojim najtoplejšo željo za srečo in blagostanje Vašega Veličanstva, kakor tudi za slavo in veličino Vaše junaške armade in Vašega naroda«.

Slavnost, kateri je prisostvoval dvor in cela vlada, se je začela z mašo zadušnico za kralja Milana in za padle v turško-ruski vojni. Škof Nykanor je blagoslovil mesto, kjer se postavi spomenik kralju Milanu in vojakom, ki so padli pri zavzetju Niša. Pri svečanem sprejemu so se razdelili vsem članom Markovičevega kabineta visoki redovi.

Pri banketu je slavil župan Milanovič spomin kralja Milana ter napil kraljevi dvojici. Kralj je odgovoril s patrijotičnim govorom, ki ga je zaključil: »Da se slavnost ovekoveči z vidnim znakom, podariva s kraljico v spomin pokojnega kralja Milana 80.000 frankov za ustanovitev bolnišnice, v kateri ne bodo dobili zavetja samo bolniki iz novo osvobojenih krajev, temuč

individualizem, seveda popolnoma drugače, kakor Koder, ki je znal opisovati samo, kako se pridušajo gorenjski rovtarji. Pristaš realistov je bil seveda tudi Krsnik, a pri njem je igral tudi še idealizem precejšnje vloge.

Sedanji pisatelji, kot sem omenil, niso pripadniki določne in ostro ločene struje. Te sedaj več ne poznamo; nam je na srcu edino zdrava umetnost, le da more pisatelj kot individualist res ustvariti nekaj resnično lepega. Mi tudi ne pričakujemo in nočemo, da bi se oprijeli vsi pisatelji ene in iste struje; katera se bolj prilaga njihovi naravi, to si bodo izbrali.

Naši pesniki so bili doslej večjidel idealisti, le Aškerc je delal tu kot realist častno izjemo. Drugi pesniki so bili sicer prepričani, da se realizem ne da obleči v lepo pesniško formo, a Aškerc je z izgledom pokazal, da pravi umetnik v tem oziru ne pozna mej.

Pesniški del v lanskem letniku »Ljubljanskega Zvona« je jako bogat in mnogovrsten; v celem se nam predstavlja okrog 15 pesnikov s svojimi bolj ali manj dovršenimi proiz-

LISTEK.

„Ljubljanski Zvon“. 1902.

I.

Časopisje kakega naroda, nahajajočega se na visoki stopnji razvoja, priča o njegovem napredku, priča o tem, kako mogočno se je že dotični narod popel na lestvici svetske omike. Vsi evropski civilizirani narodi imajo bogato, razsežno časopisje, ki se nahaja na vse stroke modernega življenja. Zato imajo n. pr. Nemci vso silo listov, za vsako stroko posebno glasilo, in to jim je tudi lahko mogoče vsled ogromnega njihovega števila.

Pri nas Slovencih mora biti v tem oziru seveda drugače; naš narod je majhen, in gledati moramo, da po svojih močeh, z neznatnimi sredstvi ustvarimo nekaj, kar odgovarja našemu številu, kar je zgovoren znak našega malega, a v civilizaciji ne zastajajočega naroda.

Ko so drugi narodi spričo ugodnejših političnih razmer dosegli že precejšnjo stopinjo popolnosti, smo se Slovenci šele počasi jeli buditi iz na-

rodnega spanja. Osnovali smo časopise, ki so odgovarjali najvitalnejšim potrebam našim, in iz tega tako skromnega početka se je v teku nekaj nad pol stoletja razvilo do danes časopisje, pričajoče o našem kulturnem razvoju, o našem napredku na vseh posvetnih poljih. Izmed naših listov je gotovo »Ljubljanski Zvon«, kot mesečnik za prosveto in književnost, najzgovornejši dokaz o tem, v kakšnem štadiju se že nahaja kultura našega naroda, kake sledove je pustilo pri nas moderno gibanje.

Kot prvi temelj naši lepi knjigi je smatrati »Čebelico«, ki je začela že izhajati pred l. 1840. pod uredništvom Kastelčevim, in kjer je objavljala še Prešerenove glasove svoje Muze. Bil je to nekakšen pesniški almanah, saj se v »Čebelici« ni gojilo niti leposlovje v nevezani besedi, kaj šele znanstvo! No, »Čebelica« je kmalu nehala izhajati, a leta 1859. je ustanovil prof. Janežič v Celovcu »Glasnik«, okolo katerega so se zbrali vsi naši tedanji pisatelji. Kot eden prvih se je oglašil Jurčič in ostal ves čas, kar je izhajal »Glasnik«, glavna moč pri listu; njegove zanimive, realistično pisane povesti so imele tudi

veliko privlačno silo na naročnike in ko je on nehal pisati v »Glasnik«, je tudi list moral umreti. Več pisateljev, ki so bili sotrudniki tega lista, je par desetletij kasneje pisalo v »Ljubljanski Zvon«, ko se je ta ustanovil.

Leta 1870. pa je začel izdajati Stritar na Dunaju »Zvon«; zlasti prva dva letnika je napisal večidel sam, glavni sotrudnik mu je bil prvo leto Levstik, a kasneje Jurčič. Deset let pozneje pa se je »Zvon« preselil v Ljubljano; in zdaj se je začela za slovensko slovstvo jasna doba, ko se je začela razcvitati naša literatura, in je »Zvonov« glas vabljivo donel po slovenskih dobrih z klikom »Vivos voco«. Leta 1870. se more smatrati tudi kot ustanovno leto »Ljubljanskega Zvona«, saj imel je isti program na Dunaju kot v Ljubljani, in Stritar je bil tudi takoj sprva napisan med izdajatelje lista. Smer listu je ostala do danes ista, spremenjale so se seveda v letih razne umetniške struje, a »Zvon« je ostal zvest načelom prave lepote in umetnosti.

Zabeležiti pa nam je v razvoju »Ljubljanskega Zvona« dve perijodi,

ki se bolj ostro, seveda nikakor ne bistveno ločita druga od druge; to je prva doba nekako do srede prejšnjega desetletja in druga doba, segajoča do danes, ko so se pojavili novostrojari, a takoj zopet utihnili, zapuščajoč zastavo naturalizma, in so zavladale umetniške struje, ne vežeče se na druga posebna načela, kakor edino na ona, ki so vklesana od nekdanj kot znak prave umetnosti. Prišlo so na površje vse umetniške struje, od romantike do simbolizma, postal je vsakdo umetnik, pa naj je pristaš te ali one smeri, ako piše v istini umetniško, ako je kot individualist zdrava, nova moč v našem leposlovju.

V prvi dobi razvoja »Ljubljanskega Zvona« je prevladovala pri nas še najbolj idealistična smer; na njeno zastavo so prisegali vsi drugi, razen nekaterih sotrudnikov v »Zvonu«. To je bil v prvi vrsti Jan. Trdina, ki je pisal svoje bajke in narodne pravljice v popolnoma realističnem tonu in v tako klenem, živem slovenskem jeziku, kot ga ni rabil pri nas še niti eden pisatelj. Milieu njegovih povesti je bil res slovenski, specialno belokranjski; pokazal nam je slovenski

merni prispevek. — Poročevalec obč. svet. Dimnik.

Isti poročevalec poroča o porabi dotacije 50 K za knjige revnim šolarjem na Karolinski zemlji ter o nasvetu mestnega sveta glede nakupa Prešernovih slik, kakršne je izvršil akad. slikar V. Šubie, za mestne šole po nižini ceni 30 K. — Podžupan vitez Bleiweis, ki je pesnik, prvaka osebno poznal, trdi, da Šubičeva slika nima podobnosti s pok. pesnikom ter predlaga, naj se z nabavo slike še potrpi. Poročevalec povdarja, da je slika narejena po edini zanesljivi sliki Prešernovi, ki je v lasti ravnatelja Levca. Župan pripomni, da je bistvena razlika med Goldensteinovim in Šubičevim Prešernom. Podžupanov predlog se sprejme, t. j. nakup se odkloni.

Tretji mestni deški petrazrednici se dovoli za pomnožitev učil (lokalne knjižnice) prispevek 60 K. — Poročevalec obč. svet. Šubie.

Za odpis vodarine prosita posestnik na Bleiweisovi cesti Pavel Samasa in posestnica Jospina Poživavnikova. Pri prvem je počila vodovodna cev, kar je povzročilo zvišano vodarino za 87 K 80 h. Kakor je bilo v takih slučajih dosedaj, se tudi Samasu odpise polovica svote, dočim se prisodi drugi proslilki cela svota 208 K, češ, da se je preveč vode potratilo. — Poročevalec podžupan vit. Bleiweis.

Isti poročevalec poroča o stanju mestne višje dekleške šole v šolskem letu 1901/02 (kar smo že svoječasno povedali).

O proračunu mestne elektrarne za leto 1903 poroča obč. svet. Šubie. Potrebščine so proračunjene na 225 202 K 55 h, pokritja na 228 500 K, tedaj bi bilo prebitka 3297 K 45 h. Nezashčano je, da se je moralo za same davke in pristojbine proračun niti 17 720 K 78 h. Župan pojasni, da je v tem oziru pomagala nekoliko pritožba, ter je za tekoče leto odmerjeno le nekaj nad 11 000 K, a tudi proti tej odmerjeni svoti se vloži rekurz.

Obč. svet. dr. Triller vpraša, kaj je s svoječasno ponudbo podjetnika Lenarčiča iz Vrhnike, ki je ponudil dovajanje cenejšega toka od tam. Poročevalec odgovarja, da ono ni bila dejanska ponudba, temuč le nekaka skica o projektu, ki se baje sedaj izdeluje ter se išče primeren podjetnik. Ako se obljubi tok ceneje kot je sedanjí ter se dá jamstvo, da bo dovolj moči, bi se ponudba seveda vpoštevala, oziroma sprejela.

Za vzdrževanje akumulatorskih baterij pri električni železnici zahteva podjetje za 9 let po 1056 gld. — Poročevalec obč. svet. Grošelj. Sprejeto.

Ostale točke se rešijo v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. januarja.

— **Celjska slovenska gimnazija.** Zabeležili smo zadnjič, kako se je oglasil »Slovenski Gospodar« glede te gimnazije, kako je naskočil posl. Berkas in »celjske prvake« ter zahteval shod zaupnikov. »Domovina« odgovarja na dotični članek z notico, v kateri pravi med drugim: »Na viru, iz katerega je zajemaval tudi »Slovenski Gospodar«, smo izvedeli, da trditev glede gosp. viteza Berkasa ni podprta z dejanskimi dogodki. Raz-

mnogih svojih tovarišev, ubranil se ka plana Janeza, ki je vero in cerkev smatral za sredstvo, s katerim se da ljudstvo izborno izkoriščati in ubranil sem se pastim, ki so mi jih nastavlale ženske. A čim sem prejel navedeno pismo gospe Helene, sem bil ves premenjen. Vem, da so razni vplivi med tem časom zastupili moje srce in moj duh. V občevarju z dekanom, s kaplanom, s sosednimi župniki in s tržani so se mi podirali različni nazori, ki sem jih bil prenesel v X. in o katerih sem bil prepričan, da mi jih nobena moč na svetu ne iztrga iz srca. Moje mišljenje se je bilo v marsičem premenilo, moji moralni nazori so postali vse drugačni, kakor so bili v začetku, a vendar sem imel toliko notranje moči, toliko krepke volje, da sem hodil po pravi poti. Nisem bil srečen, nisem bil zadovoljen, ne s seboj, ne svetom, ne s svojim stanom, a vsaj mirno vest sem imel in ponos, da storim, kar je v človeških močeh, da ostanem pošten in čist.

Z dnevom, ko sem dobil pismo gospe Helene, je bila moja usoda odločena; danes se mi zdi, da je bilo to pismo zame to, kar je vihar, ki zlomi vrh gore stoječe drevo in je palne v prepad.

vijanje »Slov. Gosp.« bi torej bilo brez podlage. Glede stvari same pa pritrjujemo, da bi od celjskega mesta preoddaljena gimnazija potrebam slovenskega prebivalstva ne ustrezala in da bi Slovincem nikakor ne mogla biti po volji. Z vso vnaemo in resno moramo o tej priliki vnovič prositi in rotiti vse prizadete činitelje, naj nastopajo edini, posebno naši poslanci! Da bi bilo celjsko vprašanje v državnem zboru izročeno g. poslancu Robiču, kakor pravi »Slov. Gosp.«, to ne more veljati, vsaj v toliko ne, da ima to reč poganjati samo g. Robič. Dolžnost skrbeti za Slovincem ugodno rešitev celjskega vprašanja imajo vsi slovenski poslanci, v prvi vrsti seveda štajerski in posebno ti gospodje: vitez Berkas, Robič in Žičkar se bodo potegovali za stvar pred vlado in Nemci — sporazumno med seboj in s svojimi volilci Sodba čez poslance pa gre v prvi vrsti volilcem, potem celemu narodu in ako bi treba bilo, da kak poslanec brani ali razjasnjuje svoje delovanje, tedaj ne bode nobeden pošten poslanski tovariš si osvajal sklicevanja shodov, ki bi naj sodili o drugem poslancu, ampak take shode bodo vedno sklicevali, ako ne dotični poslanci sami, zaupniki volilnih okrajev, in ti so glede celjskega volilnega okraja »celjski prvaki«, ki so dosedaj zaupanje volilcev imeli in tudi zaslužili, ker so, posvetujoč se med seboj in z veljaki okraja, vedno še pravo pogodili. Iščimo, kar nas drži! Enotnega nastopa nam je treba bolj kot kdaj! To velja eminentno za celjsko vprašanje, pa tudi za vsakodnevne vladne ukrepe, ki nas potiskajo v stran, kjer le morejo, kakor so tudi pokazala zadnja imenovanja sodnikov za Sp. Štajersko.

— **Deželni šolski svet** ima jutri svojo redno mesečno sejo.

— **Častnim občanom** je velika občina Trnovo v občinski seji dne 8. t. m. soglasno izvolila nadučitelja g. Martina Zarnika in to v priznanje zasluga za šolo in občino.

— **Pomanjkanje ljudskih učiteljev na Kranjskem** postaja vedno večje in ako bode šlo tako naprej, dospeli bomo kmalu do tega, da bode skoro vsa naša ljudsko šolska izobrazba v rokah ženskega osebja. Pri nas se razpisujejo na eno in več razrednicah voditeljska mesta, prosilca pa ni nobenega, nastavijo učiteljice — pa mirna Bosna. Mi nimamo nič proti temu, da se voditeljska mesta, za koja ni nikacega moškega prosilca, oddajo začasno učiteljicam. Začasno oddane učiteljske službe se itak še razpišejo in prilika je potem dana, udobiti kacega moškega prosilca. Temu pa, da se tudi stalno oddajo voditeljska mesta na deških in mešanih ljudskih šolah učiteljicam, moramo pa odločno ugovarjati, ker to je na škodo ljudski izobrazbi in nasprotuje zakonitim določbam, glasom kojih se smejo na deških in mešanih ljudskih šolah ženske učne moči rabiti pri pouku le v nižjih razredih. Narodni učitelji delujejo prav mnogo za narodno izobrazbo izven šole. Večina naših narodnih duštev in kmetijskih podružnic po deželi je v rokah ljudskih učiteljev. V mnogih krajih bi taka društva popolnoma propadla, ako bi ne bilo učiteljev. Prav zato pa želimo, da se voditeljska mesta na deških in mešanih ljudskih šolah podeljujejo stalno edino moškimi učnim močem, ker v interesu slov. naroda je, da je v vsaki občini vsaj eden učitelj. Pomanjkanju ljudskih učiteljev na Kranjskem pa niso krive stroge odredbe dež. šol. sveta, krivo so edino slabe plače. Prenizke plače so glavni vzrok, da se učitelji sedaj pogostoma odpovedujejo svojim službam in iščejo raje pri pošti in železnici boljše bodočnosti. Da pa se ne zvišajo učiteljske plače na Kranjskem, je pa edino blaženi sad brezmišelnega klerikalne obstrukcije v našem deželnem zboru, ki je učiteljstvu pojedla povišanje plač. Klerikalci so bili vedno nasprotniki narodnemu napredku in šoli ter radi tega nasprotujejo povišanju učiteljskih plač in na ta način so oni največ krivi pomanjkanju učiteljev, krivi, da bode v dohledni dobi vzgoja naše mladine izročena v ljudskih šolah edino ženskim učnim osebom.

— **Kasacijski dvor na Dunaju** se je te dni bavil z železniško nesrečo, ki se je primerila 30. julija l. l. na Zidanem mostu in pri kateri je bil pisar Ferdinand Fritz ubit, sprevodnik Alojzij Winter pa smrtno nevarno poškodovan. Vsalet tega so bili obtoženi asistent Andr. Kneisl, asistent Josip Pipan, strojevodja Matel in železniški uslužbenci: Fran Škandre, Josip Koritnik in Anton Majcen. Okrožno sodišče v Celju je obsodilo asistenta Kneisla na en mesec, Koritnika na 14 dni in Škandreta na šest mesecev, Pipana, Matla in Majcena pa je oprostil. Proti tej obtožbi so se pritožili obsojenci in tudi državno pravdnštvo. Pritožba obsojencev je bila odbita, pritožbi državnega pravdnštva pa je kasacijski dvor ugodil in odredil, da se proti Pipanu, Matlu in Majcenu vrši nova obravnav.

— **Repertoire slov. gledališča.** Radi opasne bolezni g. Krála se je nekoliko izpremenil repertoire ter se jutri igra drugič iz vrstna, originalna in velezabavna francoska burka »Anatolov dvojnik«, ki je pri svoji premijeri dosegla najboljši uspeh ter izzvala toliko prisrčnega smeha. Glavni ulogi imata komika, g. Boleška in gosp. Lier; jutri igra prvič ulogo Colette gđ. Kreisova in ž njo igra gđ. Rückova. Ta burka je z Zagrebu opetovano napolnila gledališče ter se igra povsod s sijajnimi uspehi. Kdor se hoče smejeti in dobro zabavati, mora videti burko »Anatolov dvojnik«, najsijajnejšo noviteto moderne pariškega repertoirja.

— **Naša rojakinja** operna pevka v Vratislavi gospa Verhunc-Holzappel je gostovala te dni v Gradcu in dosegla največji vspeh. Nastopila je najprej v operi »Carmen«, sinoči pa v operi »Aida«. Vse časopise soglaš v najlaskavejši pohvali naše rojakinje in slavi njeno nenavadno pevsko in igralsko umetnost. Razvajeni in silno kritični Gradčani so gospe Verhuncveji prirejali presrčne ovacije. Danes nastopi gospa Verhuncveva zadnjikrat na graškem odru.

— **Koncert „Glasbene Matice“.** Poleg Magde Dvořákové bo v nedeljskem koncertu »Glasbene Matice« tudi sodelovala virtuosinja v igri na gosli, gđ. Marija Herites iz Prage. Mlada Herites je pred dvema leti absolvirala praški konservatorij, bila je učenka profesorja, mojstra Ševčíka. Praški konservatorij se je v zadnjem desetletju pod ravnateljstvom Bennewitza in Dvořáka z izrednimi vspehi silovito dvignil. Sedaj zavzema odločno prvo mesto med vsemi avstrijskimi konservatoriji, v instrumentalni glasbi posebno tudi nadkričuje dunajski konservatorij. Samo iz Ševčíkove goslarke šole praškega konservatorija so v kratki dobi 3—4 let v svet poleteli junaki svetovne glasbene moči Jan Kubelík, Jaroslav Kocian in kot najmlajša učenka Marija Herites. Oglašajo se pa iz iste šole tudi drugi, kakor Miss Hall itd. Sploh so konservatorijski koncerti praški na izredno ugledni višini, na kakršni koncerti drugih konservatorij niso. — Marija Herites je v lanskí sezoni z jako lepimi vspehi koncertovala skupno s slavno altistino petrogradske cesarske opere Marijo Gorlenko-Dolino, najprvo skoro po vseh čeških mestih, potem v Petrogradu, Moskvi, Nizzi, Parizu in spomladi ob slavnostih kronanja angleškega kralja v Londonu — povsod s krasnimi vspehi. V letošnji sezoni je začela koncertovati na Dunaju, kjer je priredila samostojen koncert v Bösendorferjevi dvorani in sodelovala tudi v koncertu »Slovenskega pevskega društva« ter potem v Budapešti. Na razpolago imamo 19 časopisov dunajskih in drugih, v katerih se posebno v ocenah slave vspehi letošnjih njenih koncertov na Dunaju in v Budapešti. Na sv. treh kraljev dan je imela samostojen koncert v praškem Rudolfinumu — z največjim vspehom. Izborne kritike prinašajo »Politike«, glasbeni list »Dalibor«, »Narodni list« in mnogo drugih. — Pri Matičinem koncertu bo igrala Herites lepi in slavni Mendelssohnov koncert, Rondo capriccioso skladatelja Saint-Saënsa, Dvořákov balado in »Česke ples« mojstra Ševčíka.

— **Za koncert „Glasbene Matice“** se dobivajo od danes naprej vstopnice v trgovini go-

spoda J. Lozarja na Mestnem trgu.

— **„Splošno slov. žensko društvo“** priredi 2. februarja popoldne zopet javno predavanje, ki bo posebno zanimivo, na kar že danes opozarja odbor slavno občinstvo, ki se je doslej še vedno z veseljem udeleževalo predavanj.

— **Iz trgovskih krogov** nam je došel sledeči dopis: Notica v »Slovenskem Narodu« od zadnje sobote, glede trgovskega plesa, nas je v resnici razveselila, ker po tako dolgem presledku vendar zopet enkrat slišimo o trgovinskem plesu, katere smo prejšnja leta prištevali med najlepše ples v Ljubljani. Pribiti moramo, da se je »trgovsko društvo Merkur« svoje naloge v vsakem oziru resno poprijelo, kar nam najlepše dokazuje poročila o njega zadnjem občenem zboru. Merkurju želimo obilo uspeha, ter upamo, da ostanejo ti plesi tudi v bodoče v programu Merkurja. Posebno nam še ugaja, da namerava to društvo, kakor posnamemo iz sobotnega »Naroda«, ustanoviti podporni zaklad za onemogle člane, kateremu je že pribitek tega plesa namenjen. Ne manjka naj torej noben trgovec v soboto dne 7. februarja na trgovinskem plesu.

Več ljubljanskih trgovcev.

— **„Zveza kranjskih mlekarških zadrug“** ima v nedeljo dne 18. t. m. ob 3. uri popoldne svoj prvi, oziroma osnovni občni zbor v Dolenjem Logatcu pri Kramarju. Vpored zborovanju je naslednji: 1. Poročilo pripravljavnega odbora; 2. branje statuta; 3. volitev stalnega odbora; 4. razgovor o začetnem delovanju zveze; 5. posamezni nasveti. Neposredno za tem bo prva odbojka seja. Kedor svojega pristopa še ni prijavil, prijavi ga lahko tudi na dan občnega zbora in si s tem pridobi pravico, da takoj lahko glasuje. Nastopne okoliščine so krive, da so že nekatere mlekarne izginile in marsikaterim drugim grozé, da jih uničijo, če se dosedanje razmere ne izpremenijo. Okoliščine so v kratkem sledeče: a) Mlekarne dajejo svoje izdelke pod ceno in si prav po nepotrebnem konkurirajo, kar je posebno pri letošnji dragi piči občutno. b) Mlekarne ne vedo za dobre odjemalce in so večkrat o njih kreditih slabo poučene. Nasprotno pa tudi odjemalci sami ne vedo, kam bi se obrnili s svojimi naročili, katere se vedno množijo. c) Odjemalci škani- rajo mlekarne in jim celo večkrat vračajo mleko — ko so ga seveda poprej posneli ali sploh izkoristili, trdeč potem, da je mleko pokvarjeno, kar je po navadi čisto izmišljeno. d) Mlekarne ne izdelujejo enakih izdelkov, vsled česar se kupci pri naročilih ne vedo ravnati. Da se vsem tem in raznim drugim neprivikam izognemo, osnovala naj bi se osrednja pisarna, katera bi združevala vse zadruge in ki naj bi imela pozneje v Tratu, oziroma v Reki svoj sedež. Pri tej »osrednji pisarni« bi odjemalec lahko iskal blaga, mlekarne pa zopet odjemalca, trgovskega sveta in sploh v to stroko spadajočih informacij za nabavo različnih potrebščin. Da se tako združimo v nekako centralo, se vse mlekarne vlnudno vabijo, da se pridružijo tej res dobri stvari, katero bodeta gotovo tudi država in dežela izdatno podpirali. Pripravljalni odbor usoda si tedaj najvjudnejše vabiti vse mlekarne, kakor tudi posamezne pospeševalce te stroke, da se pridružio tej akciji in prosi, da se dotična naznanila, oziroma prijave za pristop dopolnijo načelniku pripravljalnega odbora gospodu Fran Majdiču v Logatec.

— **Delavsko pevsko društvo „Naprej“ v Ljubljani** naznanja svojim članom kakor tudi vsem, kateri hočejo k društvu pristopiti, da se vrši v nedeljo 18. januarja t. l. občno zborovanje ob 2. uri popoldne v društvenem prostoru v gostilni pri »Štajercu« Resljeva cesta, h kateremu so tudi vsi prijatelji društva vabljeni.

— **Pošne zadeve.** Vas Rače na Gorenjskem se je izločila iz poštnega okrožja Kranjske gore ter se priključila okrožju poštnega urada v Belpedi. Upravištva ljubljanskih časopisov naj se izvolijo po tem ravnati, da ne bodo listi prepozno dohajali naročnikom v roke.

— **Ribniška društva.** Za leto 1903 so bili izvoljeni: V odbor »Čitalnice«: Predsednik dr. A. Schiffrer, podpredsednik F. Višnikar, tajnik A. Spendé, blagajnik F. Stefančič, knjižničar K. Frank, odborniki: Ivan Arko in Ivan Lovšin ml. namestniki: Egon Erhovnic, Ernest Kobler in Ivan Lovšin st. V odbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda: Predsednica gospa Albina Višnikarjeva, tajnica gđ. Albertina Arkova, blagajničarka gospa Ana Murgelova, namestnice: gospa Franja Pickova,

gospa Pavla Koblerjeva in gđ. Mici Blahnova; odbornice: gospe dr. Stefanija Schiffrerjeva, Marija Gruntarjeva, Ana Podbojeva, Pavla Verbičeva (Sodražica), Matilda Koyeva (Loški-potok) in gđ. Ivanka Pauserjeva (Dolenjavas). — V odbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda: Predsednik A. Mejač, tajnik A. Spendé, blagajnik F. Stefančič, namestniki: dr. A. Schiffrer (podpredsednik), A. Juvanec in F. Mlakar.

— **Narodna čitalnica v Starem trgu pri Ložu** priredi v nedeljo dne 25. januarja v čitalniških prostorih plesni venček.

— **Čitalnica v Mariboru.** Igra »Divji lovec« se vprižori dne 25. t. m. in ne, kakor poprej naznanjeno dne 18. t. m.

— **„Sokol“ v Ljutomeru.** Pred kratkim so ljutomerski narodnjaki ustanovili »Sokola« in je okrajni zastop, uvaževaje veliki narodni pomen tega društva v seji dne 10. t. m. na predlog rodoljubnega gosp. Murse dovolil »Sokolu« 200 kron podpore.

— **Fécondité.** V Matlu na Štajerskem je neka žena povila 26. otroka. 19 njenih otrok živi.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem dežel. sodišču. 1) Zaradi hudodelstva tatvine in vdeležbe pri tatvini morala sta se zagovarjati Grabijel Killer, brezposelni trgovski pomočnik in brezposelni mesarski pomočnik Valentin Rajgel, ker sta nameravala ponoči 6. decembra 1902. l. v Kranju 2 vreči koruze iz hišne veže trgovca Jakoba Killerja odpeljati, kar se pa njima ni posrečilo, ker jih je dekla Alojzija Jekovec pravočasno pri tatvini zasačila. Grabijel Killer je bil obsojen na 6 mesecev Valentin Rajgel pa na 7 mesecev težke ječe. 2) Zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe je bil oproščen Ferdinand Spendal, črevljav v Zvirčah, ki je bil na sumu, da je 12. oktobra 1902 zvečer z nožem v prsi sunil Valentina Spendala. 3) Lorenc Kunstelj, posestnik v Stražišču je bil obsojen na 14 dni zapore poostrenejše z 1 postom na teden, ker je Matevža Goloba nagovarjal, da naj jemlje doma svoji materi žito in druge reči, in njemu v prodaj prinese, češ, da ima doma vsega zadosti. 4) Fantje Tomaž in Janez Uršič iz Zagorice in Janez Urbine v Stranjah so zjutraj 20. oktobra 1901 v Spod. Stranjah napadli fanta Janeza Uršiča, ko se je ta iz farne cerkve domov vračal kjer je dan zvonil; tolkli so ga po glavi in se mu je vsled tega pretrgala v desnem ušesu bobenska mrena, pa tudi kost desne roke mu je bila zlomljena. Tomaž Uršič in Janez Urbine sta bila obsojena vsak na 3 mesece ječe, Janeza Uršiča je pa sodišče oprostil.

— **Policijsko delovanje l. 1902.** Leta 1902 je bilo po mestni policiji aretovanih 2013 oseb in sicer: zaradi hudodelstva roparskega napada 3, zaradi hudodelstva vloma 2, zaradi hudodelstva tatvine 37, zaradi prestopka tatvine 80, zaradi hudodelstva goljufije 9, zaradi prestopka goljufije 12, zaradi hudodelstva poverbe 5, zaradi prestopka poverbe 8, zaradi hudodelstva detomora 1, zaradi hudodelstva oskrumbe 2, zaradi hudodelstva §. 129 lit. a kaz. zak. 1, zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe 8, zaradi prestopka lahke telesne poškodbe 6, zaradi hudodelstva nevarnega pretenja 3, zaradi hudodelstva javnega nasilstva 11, vsled dopisov tujih oblastev 4, zaradi pregreška §§. 5 in 8 kaz. zak. in §. 45 voj. zak. 99, zaradi prestopka §. 320 lit. g. zak. 2, zaradi poškodbe tuje lastnine 1, zaradi prestopka §. 324 kaz. zak. 3, zaradi hudodelstva §. 128 kaz. zak. 1, v policijskih listih zasledovanih 11, zaradi beračenja 191, zaradi postopanja 514, zaradi izgrediv 679, zaradi pijanosti 235, oseb brez prenočišča in bivališča 22, zaradi mestne reverzije 40, zaradi nespodobnega vedenja 6, zaradi hudodelstva §. 131 kaz. zak. 4, zaradi prestopka §. 303 kaz. zak. 1, in zaradi trpinčenja živali 1 oseba. — Vseh tatvin je bilo minolega leta policiji naznanjenih 167 in sicer 9 vlovov, 69 hudodelstev in 89 prestopkov tatvin. Storienci so se izsledili ali so bili znani v 3 slučajih vloma, v 46 slučajih hudodelstva in v 53 slučajih prestopka tatvine. Vrednost ukradenih reči znaša 8762 K 12 h. — **Sleparski agentje.** Po Gorenjskem se klatita dva agenta, ki sprejemata naročila na podobe, papir, žganje in razne druge reči in vzameta na naročbe predplačila. Naročenih stvari pa ne pošljeta strankam in tako so stranke za predplačila ogoljufane. — **Ogenj v dimniku.** Včeraj ob pol 2. uri unele so se saje v dimniku hiše Marije Cigojeve na Starem trgu št. 26. Na lice mesta došla požarna bamba je ogenj takoj pogasila. — **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 161 oseb.

Popravek in izjava.

Z ozirom na svarilo svojega moža v tem listu z dne 12. januarja 1903 izjavljam, da je to svarilo povsem lažno in le navadno obrekovanje, s katerim se me hoče v javnosti sramotiti in me proglasiti kot zapravljivko. Resnica je le, da moram rod bino, obstoječo iz 6 oseb, s 50 forinti na mesec preživljati ter poleg tega skrbeti trem otrokom za obleko, tako da pride za vse skupaj 27 kr. na dan za vsako osebo. Da pripomorem k lažjemu vzdrževanju, dajem pouk v citrah ter nisem do sedaj in ne bom nikdar na ime svojega moža delala dolgova. Vsa stvar je torej le masčevanje mojega moža. (144)

V Ljubljani, dne 13. januarja 1903.
Margareta Skorpik.

Veliko denarja!

do 1000 K na mesec morejo si pošteno prislužiti osebe vsakega stanu (kot posttranski zaslužek). Natančneje pod „Reell 118“ na Annoncen-Abteilung des MERKUR, Stuttgart, Schickstr. 6. (2786-29)

Pritlična hiša

v Metliki, obstoječa iz dveh velikih sob, kabineta, kuhinje, shrambe in kleti, ter obdana z velikim vrtom, se po godni ceni takoj proda. Pri hiši je tudi vodnjak in šupa za vozove.

Povprašati je pri g. Emanuelu Fuxu star. v Metliki št. 129. (95-2)

Agenti za razpečavanje srečk, agenti za zavarovanje kolporterji itd.

morejo na mesec 300 do 400 kron gotovo in stalno zaslužiti. Vpraša se pod „Sichere Existenz“ na anončno ekspedijco J. Danneberg, Dunaj II., Praterstrasse 33. 2996-14

Za ljubljenco

najprimernejše darilo je steklenica

J. Klauer-Jevaga „TRIGLAVA“ finega rastlinskega likerja. — Cena za kakovost Ext. (extrafino): (11-10)

1/2 l. steklenica K 4.—
1/4 „ „ „ 2.20
1/8 „ „ „ 1.20

Dobiva se pri edinemu založniku Edmund Kavčič-u v Ljubljani (nasproti glavne pošte) in drugih dobrih prodajalnah.

Dobro vpeljana

gostilna in kavarna

s 16 popolnoma opremljenimi sobami za tuje s posttranskimi prostori v Hrušici, kjer se ravno gradi železniška proga in tunel, se radi od potovanja takoj po ceni proda.

Naslov: Gostilna „Amerika“, Hrušica, Gorenjsko. (101-2)

Uradno dovoljena (143)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

Išče najmo:

čednega služabnika v izvrstno hišo v Opatiji, služba je lahka, plače 15-20 gld; gospodinjca za Celje v graščino, letna služba; varuhinjo k otrokom za letro, plače 8-10 gld.; sobarico, varuhinjo in preskušeno oskrbnico otroškega vrtca na Ogrsko.

Priporočajo se nekatere bone, ki ljubijo otroke, zanesljivo, skromne, uporabne tudi za domača in ročna dela; blagajničarke in prodajalke, ki morejo položiti varčino, spretno; čedeu raznašalec jedi, nadnatakar z dunajskimi spricčevali in z znanjem jezikov, blagajničarke za gostilno in kuhinjo etc. etc. Natančneje v pisarni.

Izurjena šivilja

za živote kakor tudi nekaj učenk se takoj sprejme. — Sv. Petra cesta št. 10, prtiličje. (99-2)

Trgovski učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, ne pod 14 let star in nekaj nemščine zmožen, sprejme se takoj v večjo trgovino na deželi. (112-2)
Kje? pove upravništvo „Sl. Nar.“.

Lepa senožet

poleg ceste, pripravna za zidanje v Trnovem pri Kolesju blizu tovarne proda se prav po nizki ceni. — Več se izve pri Janczu Bizovičar, Kolesjske ulice št. 16 v Trnovem v Ljubljani. (52-3)

Ženitna ponudba.

Državni uradnik v 10. činovnem razredu, 30 let star, se želi poročiti s čutapolno, domače vzgojeno gospodično ali vdovo.

Ponudbe pod Steiermark 10 na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Na anonimne dopise se ne bo oziralo. (145-1)

Milijone dam

uporablja „Feolin“.

Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feolin“ najboljša lepo-

tolio za polt, lase in zobe! Najbolj nesnažen obraz in najgrobe roke zadobijo aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feolina“. „Feolin“ je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj zlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube in vrasko na obrazu, ogrci, mozolji, rdečica nosu itd. po uporabi „Feolina“ brez sledu izginejo. „Feolin“ je najboljšo sredstvo za snavenje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešatost in glavine bolezni. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno „Feolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavzemamo, da takoj povrnemo denar, ako ne bodele takoj popolnoma zadovoljni s „Feolinom“. Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2.50, 6 komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—. Poština pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. — Po poštne povzetju 30 h več. (148)

Razporedila glavno skladišče M. Feith na Dunaju VII., Mariahilferstrasse št. 38.

Zaloga za Ljubljano: Ant. Kane, drogerist. — Edward Mahr, židovske ulice. — Lekarna „pri zlatem jellenu“.

Wilhelmovo tekoče mazilo

„BASSORIN“

c. kr. prlv. 1871.
1 vrčič K 2, poštna pošiljatev = 15 komadov K 24.

Wilhelmov c. kr. prlv. „Bassorin“ je sredstvo, čegar zdravilstvo temelji na znastvenih preiskavah in praktičnih izkušnjah ter se izdeluje izključno v lekarni

Franca Wilhelma, c. in kr. dvornega zalagatelja Neunkirchen, Nizje Avstrijsko.

Rabljeno kot mazilo, vpliva lečilno olajšljivo, manjša bolečine in miri bolezni živcev, kakor tudi v mišicah, sklepkih in kosteh.

Zdravniki uporabljajo isto proti navadenim bolečinam, zlasti, ako se taiste javijo po močnih naporih na potovanju ali pri zastarelih boleznih; radi tega to sredstvo uporabljajo tudi turisti, gozdarji, vrtnarji, telovadci in kolesarji z najboljšim vsehpotem ter se hvali tudi od mnogih strani kot sredstvo proti mršesovemu piku. b (2721-3)

Kot znamenje pristnosti je na zavitihi vtisnjen grb trške občine Neunkirchen (devet cerkv).

Dobiva se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobi, se naravnost pošlje.

Pravnik

želi vstopiti v kako pisarno v Ljubljani. Ponudbe pod „Pravnik“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (96-2)

Na prodaj je hiša z gostilno

na lepem kraju v bližini farne cerkve v Trbovljah.

Natančneje se izve v upravništvu „Slovenskega Naroda“. (100-2)

Izvrstno delujoča

gostilna

„Pri zlatem levu“ v Kanalu v soški dolini se daje v najem

odnosno se tudi proda. (51-3)

Gostilna ima velike hleve, obširen vrt, dvorišče in 10 opremljenih sob za prenočevanje tujcev. Preskrbljena je tudi z vso hišno in gospodarsko opravlo. Radi gradnje bohinjske železnice obeta se gostilni še večji promet. Ponudbe sprejema lastnik A. Križnič, Kanal.

Zahvala in priporočilo.

Gospodu lekarju c (2910-8)

Gabrijelu Piccoli

v Ljubljani.

Čutim se v jako prijetnem položaju, da Vam morem podati najboljšo izpričevalo o vplivu Vaše železode tinkture. Dolgo let sem trpel železode bolečine, katerih me je rešilo edino Vaše izborno sredstvo, in se danes, po malodane 12-letnem uporabljanju, sežem vselej z najboljšim vspehom po Piccoli-jevi železode tinkтури, kakor hitro čutim kako nerednost v svojem železodu.

Burgwald pri Mariboru, 28. julija 1902.
Fran Kraner
vodja viničarske šole.

Ces. kr. avstrijske

Usak dan sveži

pustni krofi

se dobivajo pri (41-3)

Jakobu Zalazniku.

Stari trg št. 21. Mestni trg št. 6.

Naročila za zunaj se izvršujejo točno.

Prodajalnica

z večjimi magazini, z velikimi prostori in v dobrem stanu ohranjena, z vso opravlo za manufakturno in špecerijsko blago, v sredini trga, na glavni cesti in najbolj prometnem kraju ter s pravico žganjetoča, daje se za več let v najem pod ugodnimi pogoji. (47-3)

Kdor želi to prodajalno v najem vzeti, naj se v tem oziru osebno ali pismeno obrne na podpisane

Anton de Schiava

v Cerknici poleg Rakeka.

!!Redka prilika!!

Čudovito po ceni!

400 komadov za gld. 1.80.

Mišno poslačena, 36 ur natanko idoča anker ura s sekundnim kazalcem, s 3letno garancijo, 1 eleg. double verižica za gospode, en prsten srebrni prstan, fino pozlačen s tirkis kamnom za gospode ali dame; 1 par pristno srebrnih uhanov, oba c. kr. puncirana; 1 ff nastavek za smodke z jantarem; 1 ff žepni nožek; 1 prekrasni portmoné; 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov 3/4 zlata; 1 prelepo žepno toaletno zrcalce z etuom; 1 lepo žepno pisalno orodje; 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 držalo za pisma, za vsakogar primerno; 36 komadov japonsko-kitajskih čudežnih orakejskih vedeževalcev, ki vzbujajo veliko veselost in poleg tega še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane 1 gld. 80 kr. Odpošilja po poštne povzetju ali če se denar prej pošlje

„Versandthaus“

Ch. Jungwirth

Krakov F/5.

Riziko je izključeno. Za neugajajoče se vrne denar. (109)

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz veznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonbi vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ili, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m jutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonbi vlak z Dunaja, Ljubno, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Prostovoljna javna dražba.

Vsled dne 14. decembra m. l. nastalega velikega požara, ki mi je uničil razum več gospodarskih poslopij, tudi vso steljo in krmo za krave in ker potrebne velike množine tako dobre krme in otave, kakršno sem imel, ne morem takoj in v tej množini dobiti, odločil sem se, do spomladni svojo živino prodati.

Prodajal bodem torej potem javne dražbe tukaj dne 15. t. m. ob 10. dopoldne

24 lepih težkih krav,

katere so vse izbrano dobre mlekarice in nekatere tudi debele za mesarja.

Povabim torej vsakega, kdor hoče zelo dobro molzno plemensko kravo kupiti, da porabi to priliko in pride imenovanega dne k dražbi.

Ob enem pa tudi naznanjam, da vsled tega svoje upeljane mlekarne ne opustim, ampak jo obdržim in bodem v tem času zanesljivo, čisto in pristno mleko od velikih posestnikov iz občin Šmarje, Grosuplje in graščine „Boštajn“ dobival in svojim p. t. odjemalcem oddajal.

Ko pa bode do spomladni moj pogoreni hlev zopet zgraden in ko se bode kositi pričelo, nakupil si bodem zopet izbranih, dobro molznih, mladovnih krav še v večjem številu in že danes opozorim vsacega posestnika, kateri bode imel konec aprila t. l. težko mladovno dobro molzno kravo na prodaj, da mi to in ob enem tudi ceno naznani. (87-4)

Karol Lenče

posestnik in vinski trgovec na Laverco pri Ljubljani
osebna postaja „Laverca“ dolenske železnice.

Josip Reich

— parna —

barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4. se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja

monogramov za zaznamovanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrecno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegove ulice 12.

Pekarija in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke

in raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg 32.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg (tik glavne prodajalne na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovejše fačone.

Nizke cene.

Prodaja na drobno in debelo.

Čeniki brezplačno.

Avgust Agnola

Ljubljana

Dunajska

cesta 13.

Velika

zaloga

steklenine,

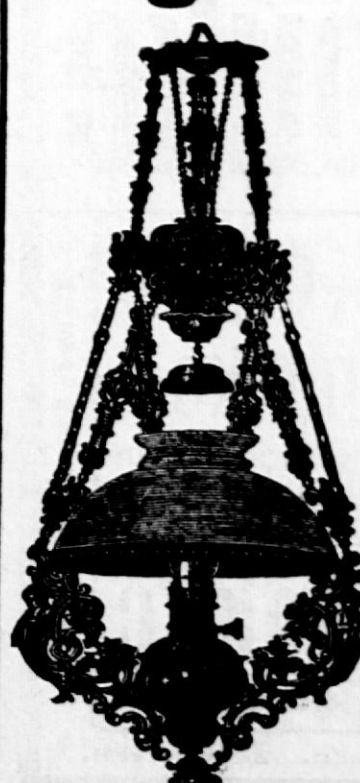
porcelana,

svetilk,

zrcal,

šip itd. itd.

po najnižjih cenah.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše
žime.

M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

**Zahtevajte
pravo**
Ciril-Metodovo
kavino primes
katero priporoča domača
I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.
Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero
konfekcije
za dame in deklice
kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.
Solidno blago. = Nizke cene. =

!Predpust 1903!

Mične novosti
blaga
za plesne veselice
priporoča
Alojzij Persché
Pred škofijo 21.
!Predpust 1903!

Pod trančo št. 2.
Klobuke
cilindre, čepice
in slamnike
v najnovejših faconah in
v veliki izbiri
priporoča
Ivan Soklič
Pod trančo št. 2.
Postaja elektr. železnice.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovidnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Življenjsko ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
s vseslovesno narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

!Primerno darilo!
Jutri Glavni dobiček
žrebanje! kron **40.000** kron
Srečke umetniško-obrtnega društva priporoča
(2927-24) **à 1 krono** **J. C. MAYER**
v Ljubljani.

Št. 337.

Razglas.

(150-1)

Občni zbor prve dolenske posojilnice, registrirane zadruge z neomejenim poročstvom v **Metliki**, skliče se s tem na **26. januarja 1903** ob 9. uri dopoldne v občinsko pisarno v **Metliki** z dostavkom, da, ako k temu občenemu zboru v smislu § 39 posojilničnih pravil dovolj povabljenih ne bi prišlo, bode drugo občno zborovanje dne **16. februarja 1903** ob istem uri in na istem kraju ter da se bode ta dan o na dnevni red stavljenih predmetih brez ozira na število navzočih družstvenikov sklepalo.

Dnevni red k občenemu zboru je sledeči:

1. Nagovor ravnatelja;
2. Poročilo blagajnika;
3. Poročilo nadzorstvenega odbora;
4. Potrjenje računa za leto 1902;
5. Predlog bilance za leto 1902;
6. Odobrenje kupa metliške graščine v last posojilnice in dovoljenje prodaje drugih lastnih zemljišč;
7. Predlogi družstvenikov.

Nadzorstvo prve dolenske posojilnice v Metliki,
dne 11. januarja 1903.

Načelnik: **Ant. Terček.**

Restavracija hotel „pri Slonu“

Ljubljana, Dunajska cesta 2.

Usojam si p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem s **7. januarjem t. l.** pričel točiti izborni in priljubljeno

Göss-ovo pivo

obenem bom imel tudi znanprej dobro uležano **zimsko pivo** v sodčkih iz pivovarne v **Plzinju**.

Pred gledališkimi predstavami in po njih vedno sveža kuhinja, izborna, dobra naravnata vina, skrbna postrežba; tudi je vedno na razpolago družbinska soba za 15—20 oseb.

Z velespoštovanjem

O. O. Schmidt

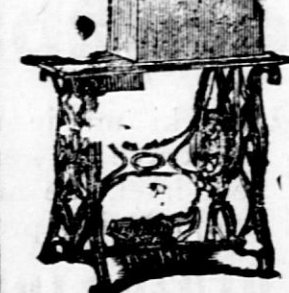
restavrat.

(56-3)

Častiti gg. ženini in neveste.

Priporočam svojo bogato zalogo in naznanjam, da sem prodajalno preuredil, ponovil in povečal, in prodajam po jako nizkih cenah vse najprimernejše reči in sicer:

Žepne ure, osebno v Švici nakupljene, **stenske (Pendel) ure** z novim, na zvon donečim bitjem, **verižice** vse vrste, **prstane, broške, uhane** i. t. d. **Šivalne stroje**, nove vrste „Singer“ za domačo rabo, **prav poceni**, in tudi za vezenje. **Namizno opravo** (Bestek) iz **China** in **pravega srebra**.

Se priporočam za mnogobrojni obisk

(42-3)

Fran Čuden

urar in trgovec na Mestnem trgu.

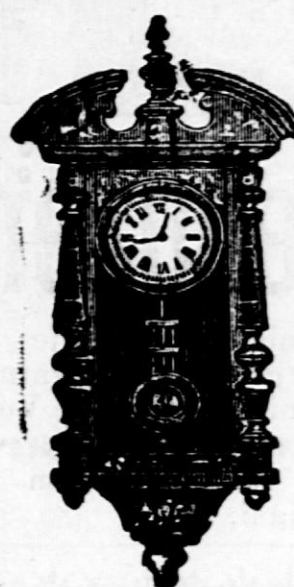
Čitalnica v Konjicah

odda v najem

gostilno v „Narodnem domu“.

Ponudbe sprejema „gostilniški odsek“ čitalnice v Konjicah (Spod. Štajersko), kateri daje vsa natančna pojasnila. (152-1)

Ure na nihalo z godbo

je zadnja novost v fabrikaciji ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm dolge, skrinjica popolnoma po narisu je iz naravnega orehovega lesa, fino polirana, z umetniško izrezljanim nastavkom in igrajo **vsako uro** najlepše koračnice in ples. Cena z zabojem in zavijem **samo 8 gd.** — Ista ura brez glasbenega stroja, toda z bilom, ki bje vsako pol in celo uro, z zabojem in zavijem **samo 6 gd.** — Te ure na nihalo ne gredo samo točno na minuto, za kar se jamči, temveč so tudi vsled svoje v istini prekrasne opreme jako lepa in elegantna hišna priprava. Budilnik z zvončkom in ponoči se lesketajočim kazalnikom **1.70 gd.** Budilnik z godbo, ki mesto zvonjenja igra, **6 gd.** — Niklasta remont. ura **3 gd.** — Pristna srebrna remont. ura z dvojnimi pokrovom. **5.50 gd.** Pošilja se samo proti poštnemu povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj, denar se povrne, zato nobeno riziko. Veliki ilustrovani cenik ur, veriž in prstanov itd. gratis in franko. (2817-18)

Kristjanska tvrška, ustanovljena leta 1860.

JOSIP SPIERING

Dunaj, I., Postgasse št. 2/G.

Razpis.

Za zgradbo vodovoda za trg Planina pri Logatcu

potrebna na **52.000 kron** proračunjena dela in dobave se bodo oddale **potom javne dražbe.**

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v odstotkih na jednotne cene proračuna naj se predložijo do

31. prosinca t. l. do 12. ure opoldne

podpisanemu občinskemu uradu. (63-2)

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolekom za jedno krono, doposlati je zapečatenih z napisom „Ponudba za prevzete gradbe vodovoda za Planino.“

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbenih stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurznih ceni.

Občinski odbor si izrečno pridrži, izbrati ponudnika, ne glede na višino ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebnim, razpisati novo ponudbeno obravnavo.

Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na ogled pri občinskem uradu v Planini.

Občinski urad v Planini

dne 7. prosinca 1903.

Prva tržaška destilerija za konjak
CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu
priporoča domači

zdravilni konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih steklenicah z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX, Spitalgasse 31

ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 steklenica **5 K**, 1/2 steklenice **K 2.60**.

V Ljubljani se dobiva pri trgovcih: **J. Jebrač, Kham & Murnik, S. Kordin, A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schiffrer, F. Terdina.** (48-3)

Najlepšo luč

dosežete
z
vporabo

tržaškega cesarsko-kronskega kristalnega olja
(Sicherheits-Petroleum).

Prednosti: popolnoma bel plamen, gori brez duha in je nevnetljiv.

V izvornih posodah à 15 kg; za kilogram **56 vin.** Zastave za posodo se ne zahteva. — Naročila na deželo se izvršujejo v zabojih po 2 posodi franko zaboj. (3124-8)

Na drobno se prodaja liter po 48 vin.

Zaloga za Kranjsko pri: **M. Kastnerju** v Ljubljani.